

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

DE ERKENNING VAN BUITENLANDSE DIPLOMA'S

Jaarverslag 2021

AHOVOKS
AGENTSCHAP VOOR HOGER
ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES
& STUDIETOELAGEN

naricvlaanderen.be

Inleiding

In 2021 vroegen **5.271** mensen de academische erkenning van één of meerdere buitenlandse diploma's aan bij NARIC-Vlaanderen. Dit is samen goed voor **5.700** aanvragen. Dit is een **recordaantal**. Ten opzichte van 2020 ontving NARIC-Vlaanderen bijna 800 aanvragen extra, een stijging van bijna 17%.

Er werd niet enkel een recordaantal aanvragen ingediend, NARIC handelde ook een recordaantal aanvragen af voor een erkenning van een buitenlands diploma: in totaal **5.494**.

Er werden **3.049** niveau-erkenningen en **1.341 specifieke erkenningen** verleend.

In 2021 kwam ook de [begeleidingswizard](#) tot stand. Met deze online tool kan de houder van een buitenlands diploma eenvoudig nagaan wat hij of zij moet doen om dat diploma te laten erkennen. Door het beantwoorden van een aantal vragen krijgt men **persoonlijk advies op maat**: waar men een aanvraag moet indienen (bij NARIC of een andere organisatie bijv. voor professionele erkenning), welke procedure men moet kiezen, hoelang het zal duren, hoeveel het kost en welke documenten men moet indienen. De online wizard focust hiermee vooral op **toegankelijke informatie**.

In dit jaarverslag leest u meer over de realisaties van NARIC-Vlaanderen en de totstandkoming van de begeleidingswizard.

Realisaties 2021

Wie met een buitenlands diploma wil werken in Vlaanderen of Brussel, kan een aanvraag doen voor de academische erkenning van dat diploma bij NARIC-Vlaanderen.

We onderzoeken de authenticiteit van buitenlandse kwalificaties, de erkenning en de wettelijke status in het land waar ze uitgereikt zijn. We geven duidelijkheid over het niveau en de inhoud van de buitenlandse opleidingen en verankeren dit in een ministerieel besluit. Een erkend diploma kan deuren openen naar de arbeidsmarkt, omdat het juridische zekerheid geeft voor de aanvrager en voor een potentiële Vlaamse of Brusselse werkgever. In sommige gevallen is dit een vereiste:

- om in aanmerking te komen voor een job bij de overheid,
- om met een niet-Europees diploma een gereguleerd beroep uit te oefenen (arts, verpleegkundige, tandarts, architect, leraar, ...)

We doen geen uitspraak over de toegang tot deze gereguleerde beroepen, maar een academische erkenning is meestal wel eerst nodig om de procedure te starten bij de instantie die deze toegang verleent.

Wie zijn Vlaams diploma in het buitenland wil laten erkennen, kan bij ons een attest aanvragen. Een attest, opgesteld in het Nederlands of het Engels, vermeldt de belangrijkste informatie over dat Vlaamse diploma. Hoe zo'n erkenningsprocedure in het buitenland verloopt en welk erkenningscentrum daarvoor bevoegd is, vindt u op www.enic-naric.net. Dit netwerk bestaat uit onder andere alle Europese erkenningscentra, waar ook NARIC-Vlaanderen deel van uitmaakt.

Wie met een Vlaams diploma in het buitenland wil werken of studeren, kan dat diploma eerst in Vlaanderen laten legaliseren. We gaan na of de handtekening op het diploma of getuigschrift voor 'echt verklaard' kan worden. Vervolgens kan men bij de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken terecht. Daar krijgen de gelegaliseerde documenten een 'Apostille van Den Haag'.

In dit jaarverslag ligt de nadruk op de erkenning van buitenlandse diploma's.

DIPLOMA'S ERKEND

4.390

ATTESTEN
OPGEMAAKT

222

DIPLOMA'S VAN
VLUCHTELINGEN ERKEND

426

STUDIEBEWIJZEN
GELEGALISEERD

1.993

De erkenning van buitenlandse diploma's

WAT ONDERZOEKT NARIC-VLAANDEREN

NARIC staat voor 'National Academic Recognition and Information Centre'. Onze kerntaak bestaat erin de erkenning of de (academische) gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's te onderzoeken en hierrond informatie te verstrekken.

We onderzoeken of het diploma gelijkwaardig is **met een Vlaams diploma**. Dit onderzoek spitst zich toe op de accreditatie van de opleiding in het buitenland, de authenticiteit, het niveau en de inhoud van de gevolgde opleiding in het buitenland en de mate waarin ze overeenstemt met een vergelijkbare opleiding in Vlaanderen. Het onderzoek kan vrij complex zijn, maar onze medewerkers staan er niet alleen voor. Ze doen regelmatig beroep op adviesverleners uit het onderwijsveld.

NIVEAU

Wanneer we enkel onderzoeken of het niveau van het diploma erkend kan worden, spreken we over een '**niveau-erkenning**'. We bepalen met welk niveau in Vlaanderen het buitenlandse diploma overeenkomt. Voorbeelden hiervan zijn gelijkwaardigheden met het niveau van 'master', 'bachelor', 'gegradueerde' of 'diploma secundair onderwijs'.

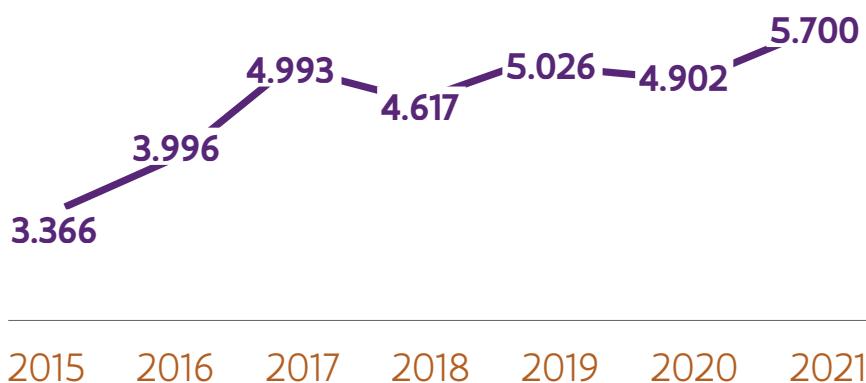
INHOUD

Wanneer we ook de specifieke inhoud van de opleiding onderzoeken, spreken we van een '**specifieke erkenning**'. We gaan na of het gevolgde studieprogramma in het buitenland inhoudelijk voldoende overeenkomsten heeft met een studieprogramma van een hedendaagse Vlaamse opleiding in hetzelfde studiegebied. Voorbeelden hiervan zijn gelijkwaardigheden met de Vlaamse opleidingen 'Master of Medicine in de geneeskunde', 'Master of Arts in de architectuur', 'Bachelor in het sociaal werk' en 'Certificaat zorgkundige'... De beslissing van NARIC Vlaanderen vermeldt met welke Vlaamse opleiding de buitenlandse opleiding werd vergeleken en binnen welk studiegebied.

Aanvragen

EVOLUTIE TOTAAL AANTAL AANVRAGEN
ERKENNING DIPLOMA

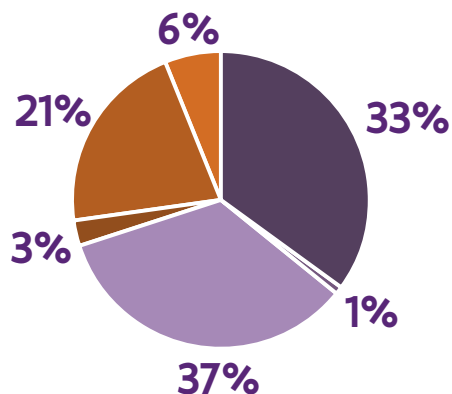

5.700

In 2021 ontving NARIC-Vlaanderen **800 aanvragen méér** dan in 2020. Dit is een recordaantal. Sinds 2015 is het aantal aanvragen per jaar gestegen met bijna 70%.

ANDERE

363 aanvragen werden doorverwezen naar een andere instantie of afgewezen omdat het niet ging over een eindexamen in het buitenland.

TYPE AANVRAAG

- 2.013 Hoger onderwijs specifieke erkenning
- 22 Automatisch erkend
- 1.948 Hoger onderwijs niveau-erkenning
- 187 Secundair onderwijs specifieke erkenning
- 1.167 Secundair onderwijs niveau-erkenning
- 363 Andere

AUTOMATISCH NIVEAU-ERKEND (ONTERECHTE AANVRAAG)

In minder dan 0,5% van de gevallen betrof de aanvraag een niveau-erkenning voor een studiebewijs waarvan het niveau **al automatisch erkend wordt in een wettekst**. Zo bepaalt een Benelux-beschikking dat België, Nederland en Luxemburg onderling het niveau van elk diploma hoger onderwijs, automatisch erkennen. Het diploma moet wel uitgereikt zijn door een erkende instelling. Er is dus **geen individueel onderzoek** nodig door NARIC-Vlaanderen om het niveau te bepalen. Andere gebruikte termen zijn *'algemene gelijkwaardigheid'* of *algemene niveau-erkenning*. Aanvragen die toch bij NARIC worden ingediend behandelen we niet verder. We informeren de aanvrager over de bestaande regelgeving.

BEHANDELDE AANVRAGEN

De behandelde aanvragen zijn op te delen in aanvragen van diploma's **'hoger onderwijs'** en **'secundair onderwijs'**. Het merendeel van de aanvragen (niveau-erkenning én specifieke erkenning) gingen over een buitenlands diploma dat behaald werd in het hoger onderwijs. De meeste aanvragers kozen voor een niveau-erkenning.

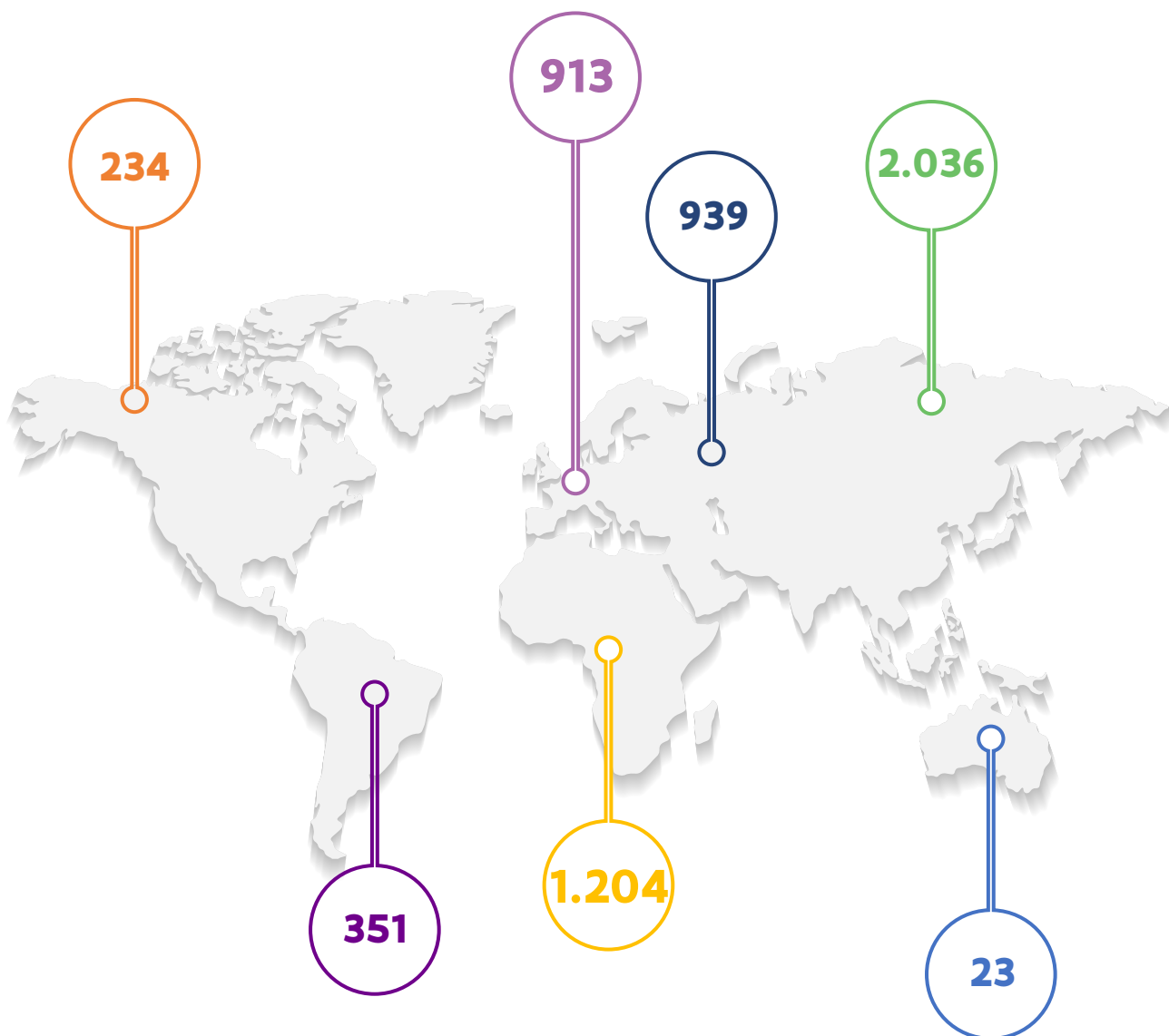
BETALEND OF VRIJGESTELD

Een onderzoek naar de erkenning van het niveau kost de aanvrager 90 euro. Een specifieke erkenning kost 180 euro. Het onderzoek naar de erkenning van een doctoraat kost 300 euro. 61% van de aanvragers werden vrijgesteld van de aanvraagkosten.

61%
VRIJGESTELD

Om te vermijden dat de kost van een gelijkwaardigheidsaanvraag een drempel vormt, is er in de regelgeving opgenomen dat een aantal maatschappelijk kwetsbare doelgroepen vrijgesteld zijn van betaling. Het gaat o.a. over asielzoekers en vluchtelingen, inburgeraars, werkzoekenden en mensen die een leefloon of verhoogde tegemoetkoming ontvangen. Deze statuten zijn van toepassing op een groot deel van onze aanvragers.

Aanvragen per land en regio

TOP 10 LANDEN OORSPRONG DIPLOMA 2021

1	Turkije	401	(+33) ▲
2	Marokko	376	(+41) ▲
3	Libanon	324	(+228) ▲
4	Nederland	260	(-133) ▼
5	India	184	(+41) ▲
6	Verenigd Koninkrijk	175	(+20) ▲
7	Iran	165	(+20) ▲
8	Syrië	164	(+5) ▲
9	Congo (RDC)	163	(+63) ▲
10	Roemenië	160	(+2) ▲

Meer aanvragen dan voorgaande jaren

In 2021 ontving NARIC-Vlaanderen meer aanvragen dan in de voorgaande jaren. Er waren 798 extra aanvragen t.o.v. 2020 (17%), waarvan 228 extra aanvragen voor diploma's uit Libanon (5%) en 63 extra aanvragen voor diploma's uit Congo DRC (1%).

Het aantal aanvragen uit Latijns-Amerika is sinds enkele jaren eveneens aan een opmars bezig. In 2017 ontving NARIC-Vlaanderen nog 198 aanvragen, in 2021 waren dit er 352. Dat is een stijging van 78%. Als we dit plaatsen in het totaal aantal aanvragen, steeg het percentage van de aanvragen afkomstig uit Latijns-Amerika sinds 2017 van 4% naar 6%.

De grootste aantallen aanvragers waren afkomstig uit Brazilië en Suriname. Het aantal aanvragen uit Brazilië steeg van 65 in 2017 naar 103 aanvragen in 2021. Het aantal aanvragen uit Suriname steeg van 44 naar 80 aanvragen. Ook het aantal aanvragen uit Venezuela stijgt. Dit kan mogelijk verklaard worden door de huidige politiek-economische crisis. Dit zorgt immers voor een hoger aantal vluchtelingen. In 2017 ontving NARIC-Vlaanderen 2 aanvragen uit regio Zuid-Amerika van diplomahouders met een vluchtelingenstatuut: één uit Venezuela en één uit Colombia. Sindsdien nam dit aantal elk jaar toe. In 2021 ontvingen we uiteindelijk 58 vluchtelingendossiers uit deze regio, waarvan 33 uit Venezuela.

Een trend is dat mensen **steeds vaker** vanuit het buitenland een aanvraag indienen. De grootste groep aanvragen uit het buitenland kwam in 2021 van houders van Libanese diploma's. In 2021 ontving NARIC-Vlaanderen 668 aanvragen vanuit het buitenland (12% van het totaal aantal aanvragen), waarvan 234 uit Libanon (4% van het totaal aantal aanvragen). In 2020 waren dat er nog maar 374 (of 8% van het totaal aantal aanvragen). Mensen mogen een aanvraag indienen vanuit het buitenland maar moeten **wel goed kunnen staven dat er concreet zicht is op werkgelegenheid bij een specifieke werkgever zodra dat diploma erkend is**. Als dat niet het geval is, kan een diploma-erkenning aangevraagd worden zodra de officiële verblijfplaats in Vlaanderen of Brussel is.

De doelgroep

In 2021 vroegen 5.271 mensen de erkenning van een buitenlands diploma aan. Een persoon kan voor meerdere diploma's een aanvraag indienen, daarom komt het aantal aanvragen (5700) niet overeen met het aantal aanvragers (5.271).

Wat is het profiel van onze aanvrager? **12%** van de aanvragers heeft het **statuut van asielzoeker, erkend vluchteling of subsidiair beschermde**. In 2020 was dit 15%, in 2019 19%. In 2018 was het nog 22%. Het percentage aanvragers met een statuut van vluchteling (of vergelijkbaar) is dus al enkele jaren in dalende lijn.

AANVRAGERS

5.271

MANNEN

1.942

GEMIDDELDE LEEFTIJD

35

VLUCHTELINGEN

634

VROUWEN

3.329

Begeleiding bij de aanvraag

53%

In 2021 verloopt 53% van de aanvragen via een begeleider. Dit zijn medewerkers van het Agentschap Integratie en Inburgering, VDAB, OCMW 's, werkwinkels,... Ze bieden de nodige ondersteuning bij het indienen van een aanvraag bij NARIC-Vlaanderen. De meeste begeleiders kunnen gebruik maken van een digitaal platform dat toelaat om aanvragen online in te dienen, documenten op te laden en de status van een aanvraag op te volgen. In 2018 werd nog 83% van de aanvragen ingediend via een begeleider, in 2019 66% en in 2020 58%. We merken sinds enkele jaren een daling op van het aantal begeleide aanvragen. De daling van het aantal aanvragen van vluchtelingen zou een mogelijke verklaring kunnen zijn.

Afgehandelde aanvragen

5.494 In 2021 ontvingen we 5700 aanvragen en handelden we in totaal 5.494 aanvragen voor een erkenning van een buitenlands diploma af.

306 van de 5.494 afgehandelde aanvragen moest NARIC afwijzen of doorverwijzen naar een andere instantie. 32 van die aanvragen gingen over diploma's die onder de regeling vallen van een **automatische niveaugelijkwaardigheid**. Voor deze aanvragen was geen gelijkwaardigheidsonderzoek nodig. In totaal voerden we voor 5.188 aanvragen wel een gelijkwaardigheidsonderzoek uit.

Erkenningsbeslissingen

Beslissingen genomen in 2021 (betreffende aanvragen uit 2021 of eerdere aanvragen)

Een beslissing over de gelijkwaardigheid van een diploma kan positief of negatief zijn.

- **Positief:** er is een gelijkwaardigheid met een specifiek Vlaams diploma of niveau.
- **Negatief:** er is geen gelijkwaardigheid met een specifiek Vlaams diploma of niveau.

In 14% van de aanvragen was het niet mogelijk om een beslissing te nemen, bijvoorbeeld:

- als bleek dat de opleiding of onderwijsinstelling niet erkend is in het buitenland,
- als bleek dat er belangrijke documenten ontbraken in het dossier en de aanvrager deze niet meer bezorgde nadat NARIC-Vlaanderen ze had opgevraagd,
- bij de vaststelling dat er fraude werd gepleegd met de documenten.

BESLISSINGEN GENOMEN IN 2021

Positieve beslissing - Specifieke gelijkwaardigheid	1341	26%
Positieve beslissing - Niveaugelijkwaardigheid	3.049	59%
Negatieve beslissing - Geen enkele gelijkwaardigheid	66	1%
Geen beslissing mogelijk	732	14%
Totaal	5.188	100%

TYPE GELIJKWAARDIGHEID PER AANVRAAGTYPE

De meeste aanvragen leiden naar een positief resultaat. Dit betekent dat het buitenlandse studiebewijs van de aanvrager met geen enkel Vlaams studiebewijs of niveau vergelijkbaar is. **Een positieve beslissing betekent echter niet altijd dat de aanvrager een gelijkwaardigheid krijgt met het Vlaamse studiebewijs of niveau waarop men gehoopt had.** Bijvoorbeeld: het gebeurt dat een aanvrager hoopt dat het buitenlandse diploma gelijkwaardig wordt verklaard met een bepaald Vlaams masterdiploma, maar dat na onderzoek blijkt dat de buitenlandse opleiding eerder vergelijkbaar is met een bepaalde Vlaamse bacheloropleiding of met het niveau van 'bachelor'. **Slechts voor 1% van de aanvragen namen we een volledig negatieve beslissing.**

Het aantal toegekende gelijkwaardigheden ligt iets hoger (4574) dan het aantal onderzochte diploma's (4.564) omdat enkele buitenlandse diploma's gelijkwaardig waren **met twee Vlaamse diploma's**. In dat geval werden er op basis van één gelijkwaardigheidsaanvraag dus twee positieve beslissingen genomen.

TOEGEKENDE GELIJKWAARDIGHEID 2021 PER AANVRAAGTYPE

		AANTAL (N)	AANTAL (%)	% VAN ALLE BESLISSINGEN HO EN SO SAMEN	Waarvan specifieke gelijkwaardig- heid	% specifieke gelijkwaardig- heid
HOGER ONDERWIJS						
Specifieke erkenning	TOTAAL	1.888	100%	36,5%		
	Positieve beslissing	1.604	85%	31%	1.227	77%
	niveau doctoraat	68	3,5%	1%	66	97%
	niveau master	583	31%	11%	508	87%
	niveau bachelor	810	43%	16%	570	70%
	niveau gegradueerde HBO5	109	6%	2%	53	53%
	diploma SO	31	1,5%	1%	29	94%
	certificaat	3	0%	0%	3	94%
Negatieve beslissing	50	3%	1%	3		
Geen beslissing mogelijk	234	3%	1%			
Niveau- erkenning	TOTAAL	1.926	100%	37%		
	Positieve beslissing	1.632	84,5%	31,5%		
	niveau master	383	20%	7,5%		
	niveau bachelor	1089	56,5%	21%		
	niveau gegradueerde HBO5	160	8%	3%		
	Negatieve beslissing	10	1%	0%		
Geen beslissing mogelijk	284	14,5%	5,5%			
SECUNDAIR ONDERWIJS						
Specifieke erkenning	TOTAAL	175	100%	3,5%		
	Positieve beslissing	119	68%	2,5%	113	95%
	niveau diploma	50	29%	1%	47	94%
	niveau certificaat	69	39%	1,5%	66	96%
	Negatieve beslissing	7	4%	0%		
Geen beslissing mogelijk	49	28%	1%			
Niveau- erkenning	TOTAAL	1199	100%	23%		
	Positieve beslissing	1034	86,5%	20%		
	niveau diploma	803	67%	15,5%		
	niveau getuigschrift tweede leerjaar derde graad	42	3,5%	1%		
	niveau getuigschrift tweede graad	178	15%	3,5%		
	niveau getuigschrift eerste graad	11	1%	0%		
	Negatieve beslissing	1	0%	0%		
Geen beslissing mogelijk	164	13,5%	3%			
Totaal beslissingen genomen in 2021		5.188		100%		

Studiegebieden

HOGER ONDERWIJS

De meeste specifieke gelijkwaardigheden kenden we toe in het studiegebied **geneeskunde**.

TOP 10 - Studiegebied hoger onderwijs	Aantal toegekende gelijkwaardigheden
Geneeskunde	223
Gezondheidszorg	108
Handelswetenschappen en bedrijfskunde	102
Onderwijs	92
Wetenschappen	73
Psychologie en pedagogische wetenschappen	71
Industriële wetenschappen en technologie	53
Tandheelkunde	47
Architectuur	44
Toegepaste wetenschappen	34

SECUNDAIR ONDERWIJS

De meeste gelijkwaardigheidsbeslissingen op het niveau secundair onderwijs kenden we toe in het studiegebied '**algemene personenzorg**'. Het gaat over de gelijkwaardigheid met de certificaten van het volwassenenonderwijs 'logistiek assistent', 'verzorging', 'zorgkundige'.... of studiebewijzen van het secundair onderwijs zoals 'diploma secundair onderwijs van de opleiding thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige'.

Top studiegebied secundair onderwijs	Aantal toegekende gelijkwaardigheden
Algemene personenzorg	60
Specifieke personenzorg	11
Gezondheidszorg	4

Een netwerk van adviesverleners

Om te beoordelen of een buitenlands diploma **specifiek gelijkwaardig** is met een Vlaams diploma in een overeenkomstig studiegebied, is een vergelijkend onderzoek van **de inhoud** van beide opleidingen nodig. Om dit te doen, beschikken we over een netwerk van adviesverleners.

Onze adviesverleners zijn **mensen uit het werkveld die de Vlaamse opleidingen door en door kennen**. Zij zijn het best geplaatst om na te gaan of een buitenlandse opleiding gelijkwaardig kan zijn met een Vlaamse opleiding. We hebben hun expertise nodig om kwalitatieve gelijkwaardigheidsbeslissingen op te maken. We werken zowel met vaste adviesverleners verbonden aan hoger onderwijsinstellingen als met individuele adviesverleners. Zo slagen we erin om voor elke gelijkwaardigheidsaanvraag, waarvoor het nodig is, een adviesverlener te vinden, zelfs al gaat het over een unieke opleiding in Vlaanderen. Voor geneeskunde, tandheelkunde en gezondheidszorg (HBO5) doen we beroep op een **commissie van experts**.

In 2021 stelden we **4.456 positieve of negatieve beslissingen** op. Voor **43%** daarvan hadden we minstens één extern advies nodig.

ADVIEZEN VAN EEN
ADVIESVERLENER

1.489

ADVIEZEN VAN EEN
ADVIESCOMMISSIE

406

Hoe lang duurt het?

AFHANDELTERMIJNEN

NARIC moet een aanvraag voor specifieke erkenning van een buitenlands diploma afhandelen binnen de 4 maanden nadat de aanvraag volledig is. Dat staat zo in de regelgeving. Voor niveau-erkenning geldt een kortere termijn van 2 maanden. Voor een niveau-erkenning van een secundair diploma hebben we 4 maanden. Dit noemen we onze 'afhandeltermijnen'. Maar lukte dat ook in 2021?

De beslissingen werden in 2021 in **79%** van de gevallen genomen **binnen de wettelijk vastgelegde termijn**. Vorig jaar was dat nog 83%. Hierbij is enkel rekening gehouden met de dossiers waarin een beslissing mogelijk was.

In 2021 kende NARIC een significante stijging van de aanvragen. In verhouding kwam er in 2021 geen personeel bij, waardoor de dossierdruk per dossierbehandelaar groter werd en een achterstand werd opgebouwd. Binnen NARIC-Vlaanderen worden deze termijnen continu opgevolgd.

Type beslissing	Wettelijke afhandeltermijn	Gemiddelde afhandeltermijn	% beslissingen binnen afhandeltermijn
HO niveau-erkenning	60 dagen	39 dagen	83%
HO specifieke erkenning	4 maanden	122 dagen	61%
SO niveau-erkenning	4 maanden	28 dagen	99%
SO specifieke erkenning	4 maanden	75 dagen	88%

DOORLOOPTIJDEN

De volledige periode van registratie van een dossier tot het versturen van een beslissing noemen we de 'doorlooptijd'. Het gebeurt regelmatig dat een onvolledige aanvraag ingediend wordt en we nog een aantal verplichte bewijsstukken moeten opvragen bij de aanvrager. Deze documenten zijn nodig om een goede inschatting te kunnen maken. **We kunnen pas verder wanneer we deze bewijsstukken hebben.** Zo gebeurt het dat de aanvrager deze documenten nog moet opvragen bij de onderwijsinstelling in het land waar het diploma werd behaald, wat in sommige gevallen enkele weken tot maanden kan duren. Deze periode wordt niet in rekening genomen voor de afhandeltermijnen omdat we er zelf geen invloed op hebben, maar voor de aanvrager verstrijkt er in dit geval veel tijd tussen het indienen van een aanvraag tot het ontvangen van een beslissing. Het is voor de doorlooptijd van het dossier dus erg belangrijk om ervoor te zorgen dat alle nodige bewijsstukken aanwezig zijn bij het indienen van het dossier.

Beroepen

NIET AKKOORD MET DE BESLISSING

We streven ernaar om onze beslissingen zo helder mogelijk te motiveren, zodat de aanvrager begrijpt waarom deze beslissing door ons genomen is en waarop deze gebaseerd werd. **Wanneer een aanvrager niet akkoord gaat met de erkenningsbeslissing, kan hij of zij tegen deze beslissing in beroep gaan.** Er zijn verschillende beroepsmogelijkheden voorzien in de regelgeving. De meeste beroepsaanvragen zijn 'interne beroepen', ook wel 'herzieningen' genoemd. Als de aanvrager bijkomende bewijsstukken voorlegt die de negatieve motivering van de oorspronkelijke beslissing weerleggen, kunnen we een nieuw onderzoek opstarten. In 2021 leidde 29% van de herzieningsaanvragen effectief tot een gewijzigde beslissing na onderzoek. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2020 (23%).

GEWIJZIGDE BESLISSING NA BEROEP

Soort beroep	Ja	Nee	Eindtotaal
Beroep bij Raad voor Betwistingen Studievoortgangsbepalingen	0	0	0
Correctie	31	0	31
Heroverweging	0	6	6
Intern beroep (herziening)	31	77	108
Eindtotaal	62	83	145

Als er een administratieve fout in het gelijkwaardigheidsbesluit is geslopen, kan de aanvrager een **'correctie'** vragen van dat besluit. Bij een **'heroverweging'** gaat de aanvrager ervan uit dat er niet met alle elementen in de aanvraag rekening werd gehouden. Als de aanvrager dit kan aantonen, herbekijken we het dossier zoals het oorspronkelijk ingediend werd.

Daarnaast kan een aanvrager die niet tevreden is met zijn beslissing, een extern beroep aantekenen bij **de Raad voor Betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen**. In dat geval zal de aanvrager moeten aantonen dat NARIC-Vlaanderen de regelgeving geschonden heeft. Wanneer een beslissing vernietigd wordt, behandelen we het dossier opnieuw en houden we daarbij rekening met de motivering van de Raad. In 2021 werden er geen beroepen tegen beslissingen van NARIC-Vlaanderen behandeld door de Raad.

Vluchtelingen

AANVRAGEN VLUCHTELINGEN

Het aantal aanvragen van vluchtelingen **daalt** al een aantal jaren op rij. Zowel personen met het statuut van asielzoeker, erkende vluchteling en subsidiair beschermde vallen voor ons onder de noemer van 'vluchteling'. Deze groep vormt nog steeds een groot deel van onze aanvragers.

VLUCHTELINGEN

634

 387 247

AANVRAGEN

676

VAN DE AANVRAGERS

12%

GEMIDDELDE LEEFTIJD

35

VIA BEGELEIDER

75%

VRIJGESTELD VAN BETALING

100%

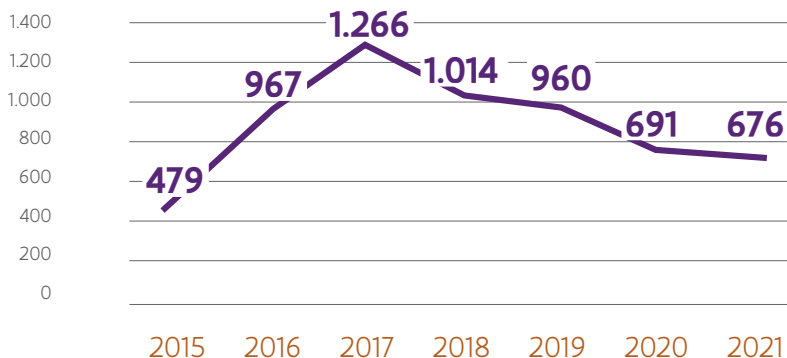
634 vluchtelingen dienden samen 676 aanvragen in. Een aanvrager kan voor meerdere diploma's een aanvraag indienen.

EEN FLEXIBELE PROCEDURE

Vluchtelingen die niet over alle verplichte bewijsstukken beschikken, kunnen ook een aanvraag indienen voor de erkenning van hun diploma. Behalve identiteitsdocumenten en aanvraaggegevens kunnen we in principe met slechts één bewijsstuk van afstuderen een onderzoek starten. Dat bewijsstuk kan bijvoorbeeld een diploma, een puntenlijst van het laatste jaar, een voorlopig diploma of een duplicaat van een diploma zijn.

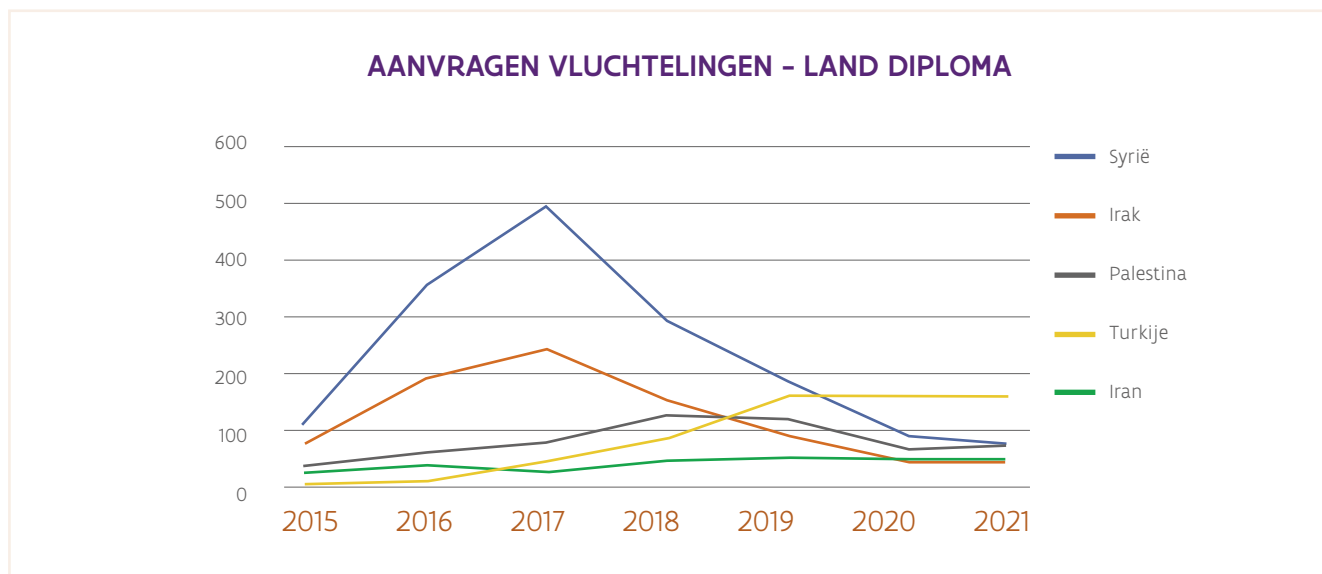
Deze flexibiliteit voor de aanvrager zorgt ervoor dat het onderzoek voor NARIC-Vlaanderen complexer wordt. Het is op die manier moeilijker om betrouwbare informatie over de opleiding terug te vinden, de authenticiteit van het diploma te verifiëren en het inhoudelijke gelijkwaardigheidsonderzoek uit te voeren. Wanneer we onvoldoende informatie kunnen inwinnen uit de documenten van het dossier, vult de aanvrager een bijkomende vragenlijst in (een eigen verklaring) zodat we meer inzicht krijgen in de studieloopbaan en de professionele loopbaan. Als we hiermee toch nog niet voldoende informatie verkregen om een beslissing te kunnen nemen, nemen we de aanvrager uitnodigen op een **verkennend gesprek**. Tijdens zo'n gesprek kan de aanvrager nog bijkomende informatie geven. Deze gesprekken verlopen meestal niet in het Nederlands, maar kunnen ook gebeuren in het Engels of Frans. Wanneer dit niet mogelijk is voor de aanvragen, wordt een tolk ingeschakeld. Op deze manier trachten we ook voor vluchtelingen een correcte inschatting van hun kwalificaties mogelijk te maken.

EVOLUTIE AANVRAGEN VAN VLUCHTELINGEN

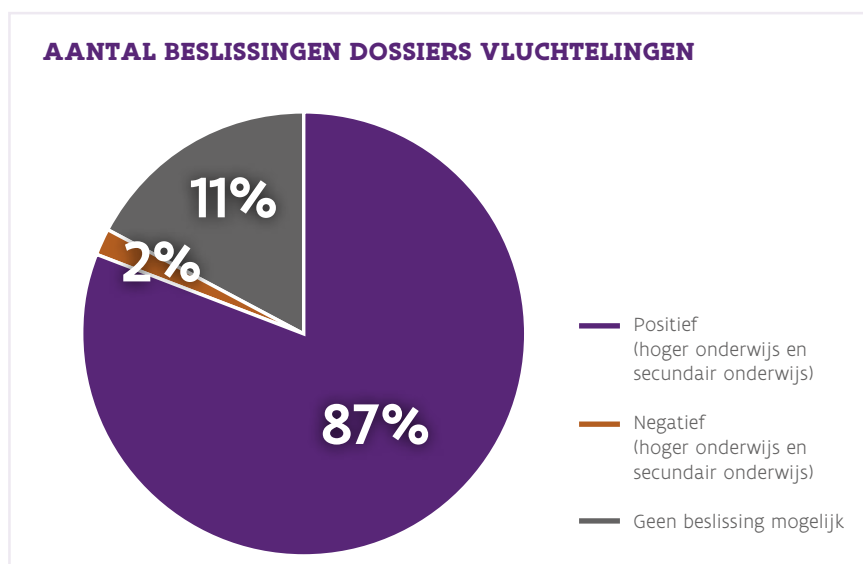

Evolutie landentop

Regio buitenlands diploma	aantal aanvragen vluchtelingen
Afrika	118
Azië	472
Europa	6
Noord-Amerika	16
Oceanië	0
Oost-Europa	43
Zuid-Amerika	21
Totaal	676

Beslissingen genomen in 2021

Beslissingen vluchtelingen

VLUCHTELINGEN: BESLISSING GENOMEN IN 2021

		AANTAL (N)	AANTAL (%)	% VAN ALLE BESLISSINGEN HO EN SO SAMEN	Waarvan specifieke gelijkwaardig- heid
HOGER ONDERWIJS					
Specifieke erkenning	TOTAAL	290	100%	43,5%	
	Positieve beslissing	249	86%	37,5%	166
	doctoraat	8	3%	1%	7
	master	52	18%	8%	39
	bachelor	166	57%	25%	112
	gegradueerde HBO5	23	8%	3,5%	8
	Negatieve beslissing	9	3%	1%	
Geen beslissing mogelijk	32	11%	5%		
Niveau- erkenning	TOTAAL	224	100%	33,5%	
	Positieve beslissing	201	90%	30%	
	master	8	4%	1%	
	bachelor	164	73%	24,5%	
	gegradueerde HBO5	29	13%	4,5%	
	Negatieve beslissing	1	0%	0%	
Geen beslissing mogelijk	22	10%	3,5%		
SECUNDAIR ONDERWIJS					
Specifieke erkenning	TOTAAL	17	100%	3%	
	Positieve beslissing	12	70,5%	2%	12
	diploma	4	23,5%	1%	4
	certificaat	8	47%	1%	8
	Negatieve beslissing	1	6%	0%	
Geen beslissing mogelijk	4	23,5%	1%		
Niveau- erkenning	TOTAAL	134	100%	20%	
	Positieve beslissing	119	89%	18%	
	Diploma secundair onderwijs	95	71%	14%	
	Getuigschrift tweede leerjaar derde graad	4	3%	1%	
	Getuigschrift tweede graad	19	14%	3%	
	Getuigschrift eerste graad	1	1%	0%	
	Negatieve beslissing	0	0%	0%	
Geen beslissing mogelijk	15	11%	2%		
Totaal beslissingen genomen in 2021		665		100%	

De begeleidingswizard als gids naar de juiste erkenningsprocedure

Eenvoudig nagaan wat je moet doen om je diploma te laten erkennen: vanaf nu kan het dankzij de begeleidingswizard van NARIC. Wie een buitenlands diploma heeft, kan de vragen invullen en krijgt dan persoonlijk advies op maat. Je komt te weten waar je een aanvraag moet indienen (bij NARIC-Vlaanderen of een andere organisatie), welke procedure je moet kiezen, hoelang het zal duren, welke documenten nodig zijn en hoeveel het kost.

EEN GEBRUIKSVRIENDELIJKE APPLICATIE

Om een gebruiksvriendelijke applicatie te maken speelden **gebruikerstesten** een belangrijke rol bij de totstandkoming van de wizard.

Ine Cornil en Lore van Wassenhove, twee medewerkers van het Agentschap Integratie en Inburgering, namen deel aan de gebruikerstesten. Op deze manier kregen zij de kans om een aantal zaken uit het oogpunt van de klanten te zien. Daarnaast konden ze zo zelf input geven vanuit hun ervaring. Ook Tim Peeters deelt zijn ervaring als analist bij de opzet van deze begeleidingswizard.

Lore: "We werden vooraf goed gebriefd over het verloop van het testmoment. De focus –zeker bij het tweede testmoment– lag op de logica van de applicatie. Vaak werd me de vraag gesteld 'Is wat je nu op het scherm ziet, effectief wat je zou verwachten op dit punt in de flow? Of net niet? Voelt het logisch? Zijn er zaken die ontbreken? Zijn er zaken die teveel zijn en daardoor de duidelijkheid van de webpagina vertroebelen?' Dit toont duidelijk aan dat de ontwikkelaars gebruiksvriendelijkheid en duidelijkheid nastreefden bij het ontwerpen van de applicatie. Ook feedback over woordkeuze te moeilijke woordenschat en jargon werd meegenomen en aangepast indien mogelijk."

Tim: "De resultaten van de gebruikerstesten zijn een cruciale bron van informatie gebleken, voornamelijk naar schermdesign toe. De feedback uit die testen heeft in grote mate mee vorm gegeven aan het uiteindelijke resultaat."

DE MEERWAARDE VAN DEZE BEGELEIDINGSWIZARD

De begeleidingswizard is een laagdrempelige tool die aanvragers gepersonaliseerde antwoorden bezorgt afhankelijk van hun eigen situatie.

Lore: "Een eenvoudige manier om te weten welke procedure voor jou nodig is en welke bijhorende documenten je nodig hebt. Bij twijfel gebruik ik ook deze wizard."

Lore: "Als tussenpersoon of organisatie kunnen we het inzetten bij begeleidingen. We kunnen de flow samen doorlopen met de cliënt. Dit maakt het proces direct veel duidelijker doordat we onze richtlijnen visueel kunnen ondersteunen. Mensen die zelfstandig hun aanvraag willen indienen, weten nu welke documenten er in hun specifieke geval nodig zijn. Dit is een groot verschil met een algemene website waar generieke regels en werkwijzen worden uitgelegd."

Tim: "Aanvragers krijgen nu gepersonaliseerde antwoorden op essentiële vragen zoals "Waar kan ik terecht voor de erkenning van mijn diploma?" en "Wat wordt er van mij verwacht?" Informatie die voorheen vaak moeilijk te bekomen was, is nu toegespitst op je eigen situatie."

UITDAGINGEN BIJ DE TOTSTANDKOMING

Tim: "Tijdens het analysetraject was de uitdaging toch het zoeken naar uniformiteit over de verschillende landen en regio's heen. Door die grote diversiteit bestaan er op elke regel wel uitzonderingen. De uitdaging was om die uitzonderingen tot de essentie te herleiden en in de wizard op te nemen."

EEN EERSTE MIJLPAAL OP DE NARIC-ROADMAP

De begeleidingswizard werd gelanceerd op 15 maart 2022 en is beschikbaar in 3 talen. Zo'n 150 mensen per dag gebruiken ondertussen de begeleidingswizard. De lancering van de wizard is een van de mijlpalen die vooropgesteld zijn in de **NARIC-roadmap**. Ondertussen optimaliseren we de processen en wordt hard verder gewerkt aan de ontwikkeling van het e-loket. Houders van een buitenlands diploma zullen eind 2022 hun aanvraag voor de erkenning ervan volledig digitaal kunnen indienen.

LORE VAN WASSENHOVE

medewerker Agentschap
Integratie en Inburgering

TIM PEETERS

Analist XXXX

NARIC-Vlaanderen als expertisecentrum

Kennis- en expertiseopbouw is de motor van onze werking. Op onze dienst is heel wat deskundigheid aanwezig. Kennis over de verschillende onderwijssystemen wereldwijd is onontbeerlijk om tot goede dossierbehandeling te komen. Het onderwijslandschap is bovendien continu in beweging. We krijgen te maken met een onuitputtelijke stroom van informatie. Als informatiecentrum wordt er ook verwacht dat we deze informatie delen met andere belanghebbenden.

In het kader van het [ENIC-NARIC-netwerk](#) slaan de verschillende centra de handen in elkaar om tot een gemeenschappelijke kennisopbouw te komen. Het betreft niet alleen infosessies en trainingen maar ook internationale projecten, die in vaak financieel ondersteund worden door de Europese Commissie.

PROJECTWERK

NARIC-Vlaanderen nam afgelopen 2 jaren deel aan enkele van deze projecten. We lichten er twee toe in dit jaarverslag.

Het project ARENA is de derde generatie van de Erasmus+ “Toolkit-projecten”. Het doel van deze projecten is om de kans op tewerkstelling en toegang tot verdere studies van vluchtelingen en anderen in soortgelijke situaties te verbeteren door het beschikbaar stellen van informatie en tools. Eén van de uitkomsten is de ontwikkeling van “**refugee country briefings**”. Dit zijn landenfiches die actuele informatie geven over onderwijssystemen van landen waar veel vluchtelingen vandaan komen. NARIC-Vlaanderen werkte eerder al mee aan een briefing over het Congolese onderwijssysteem voor het tweede Toolkit-project “REACT”. **Voor ARENA was NARIC-Vlaanderen betrokken bij het ontwikkelen van landenfiches over de onderwijssystemen van Rwanda en Burundi.** Bij de publicatie van elke landenfiche volgde ook een webinar. Meer informatie over het project, de country briefings en de opnames van de webinars kunt u terugvinden op <https://www.nokut.no/en/about-nokut/international-cooperation/erasmus-projects/arena/>.

Het project q-ENTRY is een internationale databank van voornamelijk Europese secundaire onderwijskwalificaties die in eigen land toegang geven tot het hoger onderwijs. Deze online databank is een instrument dat gratis toegankelijk is voor alle hogeronderwijsinstellingen en andere belanghebbenden op het gebied van erkenning. Met transparante informatie zal deze databank (automatische) diploma-erkenning met het oog op toegang tot de hogeronderwijsinstelling gemakkelijker maken. Dit is een van de doelstellingen die Europa naar voren schuift in de aanbeveling van de Raad over de bevordering van de automatische wederzijdse erkenning van diploma's hoger onderwijs en hoger middelbaar onderwijs en van resultaten van leerperioden in het buitenland. **Voor het Europees project q-ENTRY+ werkte NARIC-Vlaanderen mee aan de uitbreiding van deze databank en aan de publicatie 'Automatic recognition in practice – Examples and tools from the project partner countries'.** De publicatie wordt in de loop van 2022 gepubliceerd.

AHOVOKS

AGENTSCHAP VOOR HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS, KWALIFICATIES
& STUDIETOELAGEN

Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
narcvlaanderen.be